

KRONFUSS H., 1997: Das Klima einer Hochlagenaufforstung in der subalpinen Höhenstufe – Haggen im Sellraintal bei St. Sigmund, Tirol (Periode 1975-1994). FBVA-Berichte; Schriftenreihe der Forstlichen Bundesversuchsanstalt Wien. Nr. 100. 331 p.

Ampla documentare „Clima unei plantații în etajul subalpin - Haggen im Sellraintal bei St. Sigmund, Tirol (1975-1994) reprezintă o sinteză a datelor climatice pe o perioadă de 20 de ani, ce constituie baza informațională pentru stabilirea corelațiilor între climă, creșteri și alte procese biologice ale unei plantații efectuate la altitudini cuprinse între 1700 și 2200 m.

Făcând obiectul unor proiecte de cercetare pe o perioadă de peste 20 de ani, rezultatele reprezintă rodul colaborării dintre Institutul Federal de Cercetări Forestiere și Administrația Silvică Tirol, având drept obiectiv principal prevenirea torenților și a avalanșelor. Măsurătorile climatice au fost făcute de două stații meteorologice, una situată în plantație și una în teren liber. Datele au fost grupate în două blocuri. Blocul termic cuprinde următoarele elemente: strălucirea soarelui, radiația globală, temperatura aerului, a solului, viteza și direcția vântului, iar blocul hidric include date referitoare la: umiditatea aerului, presiunea atmosferică, precipitații, evaporație, bilanțul hidric și fenologia.

Sub raport meteorologic, lucrarea a constituit o premieră, căci în 1974 nu exista aparatul înregistratoare utilizabilă în prezent. Datele sunt prezentate fie sub formă de grafice, fie sub formă de tabele și reprezintă o bază de date foarte importantă. Aceasta poate constitui un exemplu sub raportul organizării și utilității ei. Totodată, poate permite comparația cu alte stațiuni de mare altitudine, inclusiv din zona subalpină carpatină.

Dr. ing. Radu Cenușă

COMAN ȘOVA: Nevoia de alb. Versuri
Editura Eminescu, București, 1996, 170 pagini, 125 poezii + 1 poem, încadrate în 6 secvențe (capitole), studiu introductiv semnat de criticul literar *Nicolae Balotă*.

Pe drept cuvânt, mulți se vor întreba ce caută o carte de versuri cu tematică nesilvestră în paginile unei reviste de strictă specialitate. Răspunsul nu este greu de dat : pe lângă aceea că poetul este silviculor la origine (absolvent al liceului silvic din Roznov, fiu de maistru de exploatare forestiere), pădurea, peisajul împădurit constituie pentru el o permanentă sursă de inspirație, un topos cu certe valențe etico - estetice pe care nu uită să le valorifice în majoritatea creațiilor sale artistice. Vedem aici nu numai o continuitate de profesii și activități silvestre, ci mai ales nevoia de a găsi în pădure un refugiu, un spațiu de referință pur și frumos, în care sufletul zbuciumat al autorului găsește alinare și se scufundă în apele uneori limpezi, alteori difuz lăptoase ale visului, satisfăcându-și nevoia existențială de alb. Prin aceasta, prin gândul său imaculat, Coman Șova aparține silviculturii și face parte din perimetrul estetic al acesteia.

Bun cunoscător al pădurii, privită ca fenomen ecologic și psihosocial, poetul mănuieste cu măiestrie noțiunile științifice, creând atmosferă și peisaje de o tulburătoare introspecție, mizând pe efectele consonantice și de transferare a limitelor și perspectivelor prin intermediul speciilor forestiere :

“cerul se sprijină pe doi plopi/ și pe nesomnul meu/ așteptarea e nescârșită/ ah pulsul/ frunzele sunt nerebdătoare!” (Din *Cercuri concentrice*) și

“Pădurile visate îmi umbresc trupul/ până dincolo de da/ văd ape plutind aburos în văzduh/ fantome ale cailor albi/ galopând/ în umbra pădurilor din sânge/ până dincolo de nu” (Din *Peisaj*).

Și în continuare, subliniind evanescența depărtărilor fumurii :

*“Mă poate cuceri privirea unei trecătoare/ pădure subțire de fum și apus”/ (Din **Destăinuire**).*

Dar poetul este și un ecolog de excepție, și aceasta nu numai intuitiv, exprimând în puține versuri adevăruri pe care nu le pot cuprinde laborioase lucrări de specialitate :

*“Cineva vrea să sperie aerul/ pe care-l respir/ vrea să ridice nori de stârvuri/ înaintea plămânilor mei/ vrea să-mi bea anotimpurile/ cu arbori cu tot”/ (Din **Amenințare**). Sau:*

*“In mijlocul naturii, al orașelor/ în preajma zgomotelor/ în întunericul din jur/ în lumina feerică/ aplecat peste vreo vârstă trecătoare/ ... în plămâni mei respirând arbori/ E ea”/ (Din **In nori**).*

Poet instruit în școlile silvice, Coman Șova nu prezintă pădurea la modul general, ca totalitate, ci ca pe o entitate bine individualizată, cu geografie proprie, constituită din arbori care poartă un nume distinct. Ea poate fi de aceea ușor localizată, ca la Eminescu, Sadoveanu, Labiș și alții. Iată câteva exemple :

*“Pădurile de brazi nu se înalță/ Din sămânță de iarbă”/ (Din **Amprente**);*

*“Vom călca umbra paltinilor în picioare/ ca pe toți anii aceștia/ și vom ajunge ținându-ne de mână/ în spatele nopții”/; “Putem întârzia privindu-ne/ E un pustiu de mesteceni tăcut”/ (Din **Putem întârzia**);*

*“Visez un loc de pace cu animale blânde/ cu pini stufoși cu ace argintii”/ (Din **Visez un loc**);*

*“Cad ramuri de tisă peste patul de nuntă”/ (Din **Nunta de aur**).*

Vocația ecopeistemologică nu se oprește aici. Poetul surprinde degradările de mediu, pe care le urmărește până la ecourile lor metaspațiale și ne introduce într-o erotică deformată, bântuită de spaime și viziuni eshatologice, echivalând cu izgonirea dintr-un paradis terestru :

“...ne ciocneam unul de altul/ ne izbeam de arbori, de pietre/ de animane de umbre de țipete de cucuvăi/ De teamă și

*disperare/ am apucat mâna călăuzei/ era rece/ străină/ de lemn”/ (Din **Călăuza**);*

*“Sunt copac de alee/ ... singura mea bucurie/ când îndrăgostiții/ rup flori și ramuri/ și aruncă după fructele mele/ cu pietre”/ (Din **Copac de alee**).*

Speranța nu este cu totul pierdută. Există o cale de regenerare : ea stă în nevinovăția copiilor.

*“In mâinile copiilor/ lemnul înverzește din nou” (Din **Reînviere**).*

Nu putem încheia seria exemplificărilor fără a sublinia o dimensiune insolită și extrem de interesantă a poezicii dorului de alb (Kalilencestre) : aceea de estetician silvic. Redăm de aceea aproape integral poezia “**Vis de tumbă**”, atât pentru frumusețe, cât și pentru faptul că poate fi considerată un comentariu la o estetică a pădurii:

“Am văzut o pădure în marș/ pe asfalturi fierbinți/ O pădure de foioase și conifere/ cu galerii nesfârșite de păsări/ invadase orașul/ Un fagus silvatica/ își rezema coatele pe Intercontinental/ Păsările dirijau autobuzele/ troleibuzele taximetrele și furgonetele/ spre linia de centură/ sămânța plopilor piramidali/ începuse să vorbească/ în răsuflarea trecătorilor/ pe umerii statuiilor de bronz/ între vorbe/ pe toate scările de marmură și neon/ pe fumul țevilor de eșapament/ în părul despletit al detelor/ Din cinematografe ieșeau/ paduri tinere de mesteceni/ alimentele erau pline/ de fructe sălbatică/ și ouă de dropii/ Pe bulevard/ pinii/ înălțau un castel de cetini/ pe coloanele dorice/ în mijlocul pieții/ stejarii/ ridicau un monument/ cât un anotimp ploios/ fără umbră”/

Deși pădurea este iubită solar, ca-n basmele populare, nicăieri nu se spune explicit acest lucru, discreția fiind, după părerea lui Nicolae Balotă, o trăsătură fundamentală a poeziei lui Coman Șova. La fel ca în folclor, autorul preferă să se exprime prin alte dimensiuni, mai semnificative. Pentru el pădurea este mare, frumoasă, mitopoetică și de nepătruns, polarizând într-un topos nediferențiat și infinit, deopotrivă lumini și umbre, viață și

moarte, iubire și dezamăgire, fericire și durere, împlinire și non existență. Este o undă de lirism kaloerotic ce vine din adâncuri, de dincolo de eul interior, aducând la suprafață seva pădurilor verzi, cu atmosfera lor de vis și eternă iubire.

Lubirile lui Coman Șova, numai aparent carnale, conțin parfumul cetinii de brad și satisfacția de a fi mușcat din fructele cunoașterii. Este o cunoaștere ajutată de pregătirea profesională, dar care o depășește pe aceasta, izvorând din substratul autohton geto-dac.

Considerăm aceasta ca fiind coodonata definitivă a spiritului său creator, de poet al unui eros silvanesc purificator. Este un silvanism organic, de substanță, nu aparent și decorativ. Să nu uităm că Piatra Neamț, orașul în care a copilărit poetul este amplasat într-un cadru natural feeric, împresurat de bătrâni codri de aramă.

Constantin Bândiu

U.N.E.C.E., CONVENTION ON LRTAP, ICP ON ASSESSMENT AND MONITORING OF AIR POLLUTION EFFECTS ON FORESTS, 1998: Manual on methods and criteria for harmonized sampling, assessment, monitoring and analysis of the effects of air pollution on forests (*Manual privind metodele și criteriile de prelevare a probelor, de evaluare, monitorizare și analiză a efectelor poluării aerului asupra pădurilor*). Federal Research Centre for Forestry and Forest Products (BFH), Hamburg, Germania.

Lucrarea reprezintă ediția a 4-a a acestui manual și cuprinde 8 părți sau submanuale: structura și funcțiile programului internațional de cooperare în domeniul evaluării și monitorizării efectelor poluării aerului asupra pădurilor - ICP Forests; aprecierea vizuală a stării coroanei (în suprafețele de monitoring nivelele I și II); prelevarea și analiza probelor de sol și colectarea și analizarea soluției solului; prelevarea și analizarea

acelor și frunzelor; estimarea creșterii și producției; măsurarea depunerilor; monitoringul meteorologic în suprafețele de monitoring intensiv; aprecierea vegetației arbustive și erbacee.

Manualul este deosebit de util atât operatorilor care trebuie să efectueze observațiile sau să preleveze probele în teren, cât și specialiștilor care analizează probele respective și prelucrează datele obținute. Nu în ultimul rând, manualul este util studenților de la facultățile de silvicultură care au în programa de învățământ un curs de monitoring forestier.

BADEA O., PĂTRĂȘCOIU N., GEAMBAȘU N., BARBU I., BOLEA V., 1998: Forest condition monitoring in Romania (*Monitoringul stării pădurilor din Romania*). Office National des Forêts, Département des Recherches techniques. 62 p., 54 fig., 47 tab., 65 ref. bibl.

Lucrarea reprezintă o sinteză a datelor recoltate în cele două rețele, naționale și europene de monitoring nivelul I, precum și în suprafețele de monitoring intensiv (nivelul II) cu privire la starea pădurilor din țara noastră în intervalul 1990-1996. Ea cuprinde 4 capitole. În **capitolul introductiv** sunt prezentate principalele caracteristici ale fondului forestier românesc și ale rețelelor de monitoring de nivelul I și II. Capitolul II prezintă **rețeaua națională de monitoring** (2x2 și 2x4 km) din mai multe puncte de vedere, și anume: alcătuire; parametri estimați în suprafețele de probă și metodele utilizate în acest scop; rezultatele privind evoluția stării pădurilor apreciată prin intermediul defolierii arborilor și a gradului de decolorare a frunzișului în anii 1990-1995, precum și rezultatele privind optimizarea acestei rețele. Cel de-al 3-lea capitol cuprinde rezultatele obținute în **rețeaua europeană** cu privire la dinamica defolierii arborilor și a decolorării frunzișului și unele rezultate privind monitoringul solurilor forestiere. Capitolul 4 este dedicat **monitoringului intensiv**. Pentru suprafețele permanente de monitoring

intensiv se prezintă nu doar starea coroanelor arborilor, ci și evoluția creșterii radiale și în suprafață de bază, în funcție de clasa de defoliere, la diferite specii de arbori, starea solurilor și depunerile atmosferice în unele dintre ecosistemele considerate reprezentative pentru monitoringul intensiv și nutriția molidului în Carpații românești.

Publicată în limba engleză și cu rezumat în limbile franceză, germană și română, lucrarea este menită să facă cunoscut Europei efortul României de a se alinia la cerințele privind supravegherea stării ecosistemelor forestiere. Totodată, ea poate constitui un instrument util, pentru factorii de decizie din România, în elaborarea strategiilor vizând mediul înconjurător în general și patrimoniul forestier în special. Nu în ultimul rând, lucrarea este utilă tuturor celor interesați de starea de sănătate a pădurilor noastre și de evoluția acestora în ultimul timp.

BARANCHIKOV N.Y., NIKITENKO N.G., MONTGOMERY E.M., 1998: Russian and Ukrainian Literature on the Gypsy Moth: An Annotated Bibliography (Literatura rusească și ucraineană referitoare la *Lymantria dispar* - o bibliografie adnotată). USDA Forest Service, Northeastern Research Station, General Technical Report NE-253. 166 p.

Autorii lucrării sunt specialiști recunoscuți în domeniul entomologiei forestiere: Yuri N. Baranchikov din Rusia, Galina N. Nikitenko din Ucraina și Michael E. Montgomery SUA. Interesul sporit al părții americane de a realiza această lucrare este legat de faptul că în 1991 a pătruns pe continentul Nord-american rasa asiatică, din Extremul Orient, a *Lymantriei dispar*, care diferă din punct de vedere comportamental și ecologic de rasa europeană, ce există în America încă din 1869 și care a adus pagube imense sectorului forestier din SUA. În acest context pot fi deosebit de utile cunoștințele obținute prin cercetările deja efectuate în fosta Uniune Sovietică.

Lucrarea cuprinde 1185 de referințe bibliografice din literatura publicată între 1837 și 1991 pe teritoriul fostei Uniuni Sovietice. Scopul declarat al lucrării este sprijinirea cercetătorilor din fosta Uniune Sovietică și din afara ei să identifice, să localizeze și să citeze corect în engleză lucrările originale din Rusia și Ucraina. Lucrările prezentate se referă la următoarele aspecte în legătură cu *Lymantria dispar*: ecologie, fiziologie, biochimie, răspândire, comportament și combatere. În cazul fiecărei lucrări, în afară de autor(i), titlul, anul publicării, revista, volumul în care a apărut, se prezintă un scurt rezumat și un set de cuvinte-cheie. Pentru a facilita utilizarea lucrării, aceasta conține un index de cuvinte-cheie și unul cu numele specific al paraziților și prădătorilor dăunătorului *Lymantria dispar*. Observațiile introductive oferă informații cu privire la: locul în bibliotecile fostei uniuni unde se găsește literatura despre acest dăunător, stilul bibliografic folosit în U.R.S.S., transcrierea caracterelor din alfabetul chirilic în cel latin și lista revistelor din perioada presovietică și sovietică cuprinzând articole din domeniul entomologiei forestiere și al protecției pădurilor.

Deși este destinată în primul rând vorbitorilor de limbă engleză, lucrarea poate fi deosebit de utilă și pentru cercetătorii din alte țări în care omida păroasă a stejarului constituie “o problemă”. Totodată ea poate servi ca model pentru lucrări similare, absolut necesare și la noi.

Ing. Nicolai Olenici

REVISTA REVISTELOR

MCGAUGHEY, R. J.: Techniques for visualizing the appearance of forestry operations (Tehnici pentru vizualizarea efectuării lucrărilor silvothenice). Journal of Forestry, Vol. 96, 6/1998, pag. 9 – 14.

În acest articol sunt descrise patru tehnici informatice de analiză a rezultatelor aplicării diferitelor operațiuni silvotehnice,

BUCOVINA FORESTIERĂ

respectiv: modelarea geometrică, tehnica video, metoda combinată de modelarea geometrică și tehnică video și modele digitale ale terenului.

În modelarea geometrică modelele matematice ale arborilor individuali sunt generate și asamblate pentru a crea un model real tridimensional al arboretului. Integrând aceste modele geometrice cu date spațiale oferite de sisteme geografice informaționale (GIS), se pot genera, prin intermediul programelor informatice, proiecții virtuale ale pădurii (ex. programele informatice *Stand Visualization System SVS, Landscape Management System LMS, UTOOL*)

Tehnica video utilizează programe informatice pentru compararea imaginilor video sau fotografice reprezentând diferite condiții de arboret.

Prin tehnica hibridă obținută prin combinarea modelării geometrice cu tehnicile video facilitează producerea unor imagini cu un grad ridicat de conformitate pe baza unor date referitoare la efectul

diferitelor tehnici de management forestier (ex. programul informatic *SmartForest – II*).

F. LEBOURGEOIS, E. ULRICH, R. PONCE: Réactivité d'arbres âgés a l'ouverture du peuplement. Quelques exemples livrés par l'étude des placettes du réseau RENECOFOR (*Reactivarea arborilor în vârstă la deschiderea arboretului. Câteva exemple oferite de studiul sondajelor rețelei RENECOFOR*) *Revue Forestiere Française* nr. 2, 1998, p. 139-147.

Cercetările întreprinse în șase arborete cuprinse în rețeaua RENECOFOR pun în evidență capacitatea unor arbori în vârstă de a reacționa, în unele cazuri foarte puternic, la intervențiile silviculturale, respectiv la deschiderea arboretului. Utilizând metodele oferite de dendrocronologie, autorii pun în evidență această reacție la patru specii, respectiv molid, brad, fag, stejar.

Ing. Ionel Popa

SALISBURY A.N., LEATHER S.R., 1998: Migration of larvae of the large pine weevil, *Hylobius abietis* L. (Col., Curculionidae): possible predation a lesser risk than death by starvation (*Migrarea larvelor de Hylobius abietis: prădătorismul potențial este un risc mai mic decât cel al morții prin inaniție*)? *J. Appl. Ent.* 122, 295-299.

În cadrul unor experimente de laborator s-a studiat capacitatea larvelor de *Hylobius abietis* de a migra prin sol și riscul la care acestea se expun în timpul deplasării de la o rădăcină la alta. S-a ajuns la concluzia că larvele migrează de la o sursă de hrană la alta și că migrația favorizează o rată mai mare de supraviețuire, deși în timpul deplasării prin sol o parte din larve sunt consumate de gândacii de *Pterostichus madinus* (Carabidae). Sunt necesare experimente în teren pentru a verifica aceste concluzii.

BOGENSCHÜTZ, H.: Sexuallockstoffe zur Überwachung von forstschädlichen Schmetterlingen (*Atractanți sexuali pentru monitorizarea lepidopterelor dăunătoare pădurilor*) *AFZ/Der Wald* 8/1998, 438-442, 1 fig., 2 tab., 18 ref. bibl.

Lucrarea sintetizează experiența germană în domeniul utilizării feromonilor sexuali sintetici pentru monitorizarea populațiilor de lepidoptere care produc vătămări pădurilor din această țară. Este vorba de 13 specii, și anume: *Dendrolimus pini*, *Panolis flammea*, *Lymantria monacha*, *Orgia antiqua*, *Rhyacionia buoliana*, *Laspeyresia pactolana*, *Zeiraphera diniana*, *Choristoneura murinana*, *Coleophora laricella*, *Tortrix viridana*, *Operophtera brumata*, *Erannis defoliaria* și *Lymantria dispar*. Pentru fiecare specie sunt furnizate informații privind: compoziția atractanților utilizați,

doza de atractant/nadă, tipul de cursă folosit, numărul de curse și modul de amplasare a lor într-un punct de observații, precum și durata perioadei de verificare a curselor. La unele specii sunt menționate și pragurile de avertizare, respectiv numerele medii de capturi/cursă la care trebuie să se utilizeze metodele clasice de cercetare stațională în vederea stabilirii densității populațiilor. În vederea asigurării comparabilității datelor obținute cu ajutorul curselor feromonale, s-au stabilit condițiile standard pe care trebuie să le întrunească nadele, cursele feromonale și modul de amplasare a lor în teren.

Ing. Nicolai Olenici

